

Jette Gottliebs tale

Vi er ikke en tilfældig forsamling

Vi er en forsamling af folk fra venstrefløj, der tror på at vi har noget nyt at sige hinanden. Det er derfor, at vi er her, det er vel derfor, vi vil afsætte en dyrebar weekend på formålet.

I de sidste år er der sket nogle ting på denne venstrefløj.

I bunden. Rundt omkring i fagforeningerne, i smogaktioner, i folkebevægelsen, i Noah, i lejerforeninger, i arbejdslededsarbejdet... er man begyndt at arbejde mere sammen.

Efter års skyttegravskrig har udviklingen tvunget os sammen.

Øget samarbejde, fælles aktiviteter giver øget kendskab, øget kendskab hindrer i hvertfald de mest tåbelige slagsmål om ligegyldige eller taktiske detaljer.

For 10 år siden var der f.eks. tilløb til en reel arbejdslededsbevægelse. Nej ikke én arbejdslededsbevægelse, for vi kunne ikke blive enige om, hvordan den skulle manifestere sig.

Det ene år - sådan så det ud lidt udefra - var det revolutionært at vandre på sine flade konvolutter landet rundt, mens det nærmest var kontrarevolutionært at ville køre rundt i bus. Året efter var det nærmest omvendt.

I dag har vi erkendt at vi ganske enkelt ikke har råd til den form for politisk frås. Vi er blevet færre, og lydhørheden er blevet mindre omkring os.

Jeg påstår ikke, at der ikkevar reelle politiske uenigheder i arbejdslededsarbejdet. Og jeg påstår slet ikke, at de politiske uenigheder er væk idag. Men jeg tror at vi har fået glassene i vores briller skiftet ud og har fået pæne, klare vinduesglas i, istedet for hulspejle. Og jeg tror, at vi vurderer os selv og verden mere realistisk.

Da VS røg ud af folketinget var det egentlig ikke overraskende. Det var et gok i nøden - ikke til venstresocialismen, men til vores måde at administrere den på.

Når kolde, borgerlige vinde blæser, vælger mange det sikre, det stillestående fremfor forandring, dukker hovedet, og håber, det går over. VS var ikke i stand til at levere et alternativ, der kunne engagere og begejstre.

Efter år med en borgerlig regering, der fører mere og mere borgerlig politik, bliver mere og mere reaktionær og mere og mere asocial, kan vi se det bekræftet, at det i hvert fald ikke går over af sig selv.

Og nu får vi så ikke det valg, der kunne have stillet spørgsmålstejn ved opbakningen til denne fortsatte reaktionære udvikling. Så må vi på anden måde gøre klar til at tage det nødvendige opgør. Et opgør med en borgerlig ideologi, med de asociale initiativer, der hele tiden vælter ned over os. Med brugerbetaling, med privatisering og med den stadige overførsel fra fattige til rige.

Et sådant opgør kræver at venstrefløjen finder sammen - og faktisk bliver en fløj.

Vi erkender, at det ikke kun har været lyst, men også nød, der har fået os til at tage de første skridt.

Nu har altså tre små partier rottet sig sammen om at forsøge at skabe et troværdigt hjemsted for sig selv og alle de andre på venstrefløjen. En base for sådant et opgør.

Men der skal jo meget mere til. Først og fremmest en politik, der kan stå som et reelt alternativ for de mange. En politik, der tager alvorligt, at vi skal leve med naturgrundlaget -og genopbygge det- og ikke leve af det, som kan påvise nødvendigheden af en demokratisering af produktionslivet, af den offentlige sektor af hele samfundslivet. Som tør lægge sig i selen for en offentlig produktion, der bygger på behov. Som vil kræve et socialt og solidarisk udgangspunkt for en omfordeling af samfundets værdier. Og som i sidste ende vil sætte detsociale demokrati på dagsordenen.

Vi sætter os altså for, for alvor at udfordre magten. Vores egne erfaringer (selv om de endnu ikke er fælles) fra 1985 viser, at der mindst skal en mobilisering af den karakter til, for at få magtens grimme, gamle mænd til overhovedet at løfte et øjenbryn. Men situationen i Østeuropa giver os også håb om, at det ikke er helt umuligt.

Enhedslisten kan blive kimen til en bevægelse, der kan føre dertil.

Men ned på jorden igen.

Foreløbig er enhedslisten et valgsamarbejde - et forum med begrænsede men fælles mål. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at VS i sine udspil var mere vidtgående. Vi ønskede en enhedsliste med erklærede socialistiske mål. Dertil er vi ikke nået - endnu.

Vi har måttet sluge kameler - allesammen. Men vi har fået skabt et forum, hvor det f.eks er muligt, at samle alle os til fælles politisk diskussion og forhåbentlig herefter til konkrete politiske handlinger.

Og hvor skal den nærmeste udvikling så pege hen?

For VS er enhedslisten en begyndelse til en bredere demokratisk proces. Idag findes der nogle partier, der hver har en egen dynamik. (eller måske mangler en sådan). Partierne er nødvendige for at udvikle og formidle ideologi og politik. Der er ingen som helst grund til at skamme sig over at være organiseret, selv om det af og til næsten tager sig sådan ud. Som første skridt kan enhedslisten kun varetage en del af de opgaver, partierne hidtil har opfattet som deres.

Men lykkes projektet for alvor kan det betyde et organisatorisk og politisk opbrud for hele venstrefløjen, den organiserede såvel som den uorganiserede. For nogen kan dette lyde som en trussel. For andre som en befrielse. Men uanset: Når vi slipper demokratiet løs - også i vores egen kravlegårdså kan der ske de mest uforudsigelige ting. Og det tør VS altså godt satse på i fremtiden,

eller rettene: Det tør VS endda at satse sin fremtid på.